

«Ta ra đi mẹ ơi năm, xa vòng tay của mẹ.
Sống thôi do nhỡ mất cánh chim bóng.
Ta làm thế cho đời, cho biết bao người con gái.
Có bao giờ thế cho mẹ ta không?»

(Mẹ - Đền Trung Quân)

Cali Today News - Cùng suy nghĩ nhớ nhà thắp Đền Trung Quân, lòng tôi vẫn nhớ những ngày dạy dỗ trong lòng tôi nhiều năm qua. Bởi lẽ, cái thế giới tôi cũng viết vài bài thơ đăng trên vài tờ báo của ngành Giáo dục và có một tờ báo nhỏ nhỏ như tờ báo người yêu – nay là người bạn đời của tôi. Thế mà viết mẹ – người mẹ mà tôi luôn cảm thấy thiếu sót – đến giờ này, tôi vẫn chưa có một dòng thơ nào dâng tặng. Thế thì là biết hiểu, phải không mẹ của con?

Tháng bảy, mùa Vu lan lại về. Nhớ ngày tết phật cũng nhớ mẹ người dân Việt Nam lại thấy trào dâng dào dạt hồn bao giờ hết tình cảm thế giới yêu, triu mến đời và đời sống sinh thành.

Mẹ tôi đã về cõi Tịnh độ hơn sáu năm rồi. Thế nên hôm nay, để tâm hồn lòng lại, tôi muốn trở lên trên trang giấy này nhớ người mẹ của mẹ, nhớ một nén tâm hương dâng lên mẹ trong mùa Vu lan báo hiếu.

Tôi không thể nào quên những đêm trăng sáng, bên trên chúng tôi thế giới quay quẩn bên mẹ trên vương sân nhớ trước hiên nhà để nghe mẹ kể chuyện ngày xưa. Đôi mắt mẹ dịu hiền nhìn vào nơi xa thắm nhớ của mẹ với cái niềm của những ngày tháng không thể nào quên. Chúng tôi luôn nghe tiếng lòng của mẹ, hiểu thêm cuộc đời của mẹ, người mẹ suốt đời tận tụy lo cho chúng con, lo cho cái đời gia đình, thế giới.

Mẹ tôi sinh ra trong một gia đình thuần nông quê làng quê nghèo Bắc Bộ, tên họ Nguyễn Trọng, nơi mà người ta thế giới gọi là «vùng đất chó ăn đá, gà ăn muối» vào năm Kỷ Mùi 1919. Thuở nhỏ, ngoài giúp đỡ cha mẹ, mẹ vẫn phải giúp đỡ cha mẹ ông bà người. Mẹ kể ngày ngày khi lớn, phải cắt lá chuối phải hái để tiếp đãi Hán bằng ngòi bút thép đầu nhọn, đến chúng con nào thấy thấy viết chữ đẹp rồi mẹ lại tiếp viết vào tiếp giấy bên bằng bút lông chấm mực Tàu. Mẹ cũng theo học hát bội Tam Tán Kinh và vài bộ khác nữa, hiểu được đạo lý tam cương, ngũ thường của Nho giáo.

Năm mẹ 17 tuổi, gia đình ông bà người lâm vào cảnh cùng quẫn vì ba năm liên tiếp mất mùa do thiên tai. Thế là đàn bò của ông người phải ra đi về nhà người khác.

Đến cuối năm cho mẹ y sào ruộng khô ra đi rồi, mẹ bắt đầu tiếp thành đi buôn vải. Mẹ tìm được các làng dệt vải có tiếng thế giới đó để mua tiếp giấy mực tiếp lo và vải như lụa, đũi, lanh, lụa rồi cho vào đây, mang đi bán rao khắp quê. Ngày ngày, phải tiếp giao thông mẹ có là chuyện đồ đạc và hai bàn chân tiếp học mang đôi dép làm bằng mo cau. Tiếp nghĩ mẹ tôi! Dù ở nơi của những ngày tháng đi buôn vải đó đó là đôi gót chân mòn vải và chai chày những đá của mẹ. Cũng chính nhờ công sức của mẹ mà kinh tế gia đình ông người dần dần hồi phục.

Mẹ tôi bán dệt hàng có lẽ nhớ mẹ có tài ăn nói. Thế thì đó có lẽ mẹ tôi là hoa khôi của cả vùng quê nghèo đó. Mẹ có thân hình cân đối, khuôn mặt trái xoan, mũi cao và kín, đôi mắt dịu hiền cùng làn da trắng mịn – một vẻ đẹp phúc hậu. Trên bề mặt đời sống mẹ sinh, nhiều chàng trai

theo đũa, tán t nh m. Trong s đó, m ph lòng duy nh t m t ng i. Đó là m chàng trai đã t t nghi p tú tài ch ng trình Pháp, làm vi c cho B L c a tri u đình Hu. Gia đình chàng trai đ a sính l đ n h i c i m nh ng ông bà ngo i nh t đ nh không g. B i vì ông ngo i ch i thân v i ông n i tôi t khi hai ng i là b n đ ng môn và đã có l i h a g con cho nhau đ k t ch t tình thân. Ông ngo i luôn nói câu «G đ a con gái ò làng b ng c c vàng treo c a ngõ». Ng i yêu c a m bi t th nên r m tr n nhà ra đi r i s nh tri u đình Hu đ ng ra ch trì l c i cho hai ng i. Không mu n đ cho ông ngo i mang ti ng là ng i b i c, m tôi đành lòng chia tay v i m i tình đ u. Tôi nghĩ ch c h n m đã đau xót vô cùng b i vì ng i yêu c a m qu là m t m u ng i lí t ng mà bao cô gái th i đó c ao. (Sau này, qua báo Kĩ n Th c Ngày Nay, tôi đ c bi t ng i yêu c a m đã tr thành nhà th và nhà nghiên c u văn hóa có ti ng tăm.)

M ch p nh n l y ba tôi, làm dâu m t gia đình giàu đ o đ c, giàu truy n th ng Nho h c nh ng nghèo c a c i (Ông c tôi cũng gi ng Tú X ng, thi đ tam khoa tú tài r i ng i nhà d y h c mà thôi). Ba tôi là ng i hi n lành, ch t phác, chăm lo làm ăn, yêu th ng v con. M ra s c buôn bán t o t n xây đ ng gia đình và gánh vác giang s n nhà ch ng. Ch g n hai m i năm sau ngày c i, m đã làm cho bà con n i ngo i ng c nhiên khi dám đ ng ra mua l i c a ng i chú h ngôi nhà r ng g mít, ba gian hai chái th t r ng rãi và m nh đ t v n ngay trung tâm th xã Qu ng Tr v i giá g n năm m i l ng vàng. Các c cao niên trong h t c c khen m :

«Không b t mà g t nên h
Tay không đ ng n i c đ m i ngoan.»

M có trí nh t t, m có th đ c thu c lòng nhi u đ n trong các truy n th Ph m Công Cúc Hoa, Lâm Sanh Xuân N ng, Truy n Kĩ u... M k có l n m vào bán v i ò nhà m t c đ Nho, đ c c đ c cho m nghe bài th «Ti c», nói v tình c nh ng i con gái đáng ra đã là dâu c a c nh ng vì gia đình tham giàu nên đem g cho m t gã tr c phú. Bài th nh sau:

«Ti c cho hoa n th t xuê xoang
L i ch ng b n cùng v i hu lan
Ti c cá thia Tàu vào gi ng lo n
Ti c chim Anh vũ đ u v n hoang
Ti c trà Lan t xa ve ng c
Ti c r u Qu nh t ng cách chén vàng.
Ti c lui ti c t i càng thêm ti c
Ti c s đã r i khó th than!

Bài th này m đ c cho tôi nghe sau g n b n m i năm tính t khi m nghe đ c. M có c kho tàng c tích đ k cho con cháu nghe. M th ng v n đ ng ca dao, t c ng khi b o ban, răn d y con cháu. Có l nh th a h ng trí nh và lòng yêu thích văn h c c a m mà anh ch em chúng tôi ai cũng có năng khi u ngo i ng và đam mê văn ch ng, ngh thu t.

Ba m tôi r t coi tr ng vi c h c và nghiêm kh c trong vi c d y con. Nh v y mà t t c tám ng i con c a ba m đ u thành đ t. M r t t hào v đàn con c a mình.

M có lòng th ng ng i và r t hi u khách. M h t lòng tôn kính và ph ng th Tam B o. Theo m, đ c Ph t Quan Th Âm đã nhi u l n c u m thoát ch t trong đ ng t k tóc. Bà con n i ngo i, b ng h u g n xa, hàng xóm láng gi ng đ u r t quý tr ng và kính ph c m, th ng tham kh o ý kĩ n c a m cho các v n đ quan tr ng mà h c n ph i gi i quy t.

M g n nh bi t tr c ngày mình ra đi. M nh nhàng thanh th n đi vào cõi vnh h ng nh đi vào m t gi c m đ p. Đám tang c a m có ch tăng đ n h ni m c u xin Đ c Ph t A Di Đà phóng quang ti p đ vong linh m. Nhân đ p th t tu n và mẫn tang c a m, gia đình chúng tôi cũng đ c vinh đ ti p đón Hòa th ng Vi n ch chùa B o S n và ch tăng đ n t ng kinh c u

Mùa Vu Lan - Nhớ Mẹ

Tác Giả: Lê Đình Hùng

Thứ Sáu, 27 Tháng 8 Năm 2010 06:38

---

siêu cho hồn ng linh cßa mß.

Ngày nay lăng mộ cßa ba mẹ chúng tôi nằm trên mặt trời nßi thßp phía sau ngôi chùa Trúc Lâm uy nghi, hoành tráng đúng như mộ của hai cß lúc sinh thời.

Trên cßng vào, chúng tôi cho khßc đôi câu đßi:

Công dßng dßc ngàn năm vẫn nhớ

Nghĩa sinh thành vẫn kiếp không quên.

Mß ơi! Nhớ ng hßi cß này con kính dâng lên mẹ như mẹ tßn tâm hồn ng nhân mùa Vu lan báo hiếu.

Cßu xin Đßc Phßt A Di Đà phóng quang tiếp đß hồn ng linh mộ cßa chúng con.

Bßo Vinh, 24/ 7/ 2010